

PKN Ontmoetingskerk Wilnis – Beleid Veilige Gemeente

Veiligheid is een veilig klimaat.

In artikel 1 van generale regeling 16, Veilige gemeente. wordt het uitgangspunt voor kerkenraden geformuleerd: “De kerkenraad stimuleert het gesprek in de gemeente om gezamenlijk zorg te dragen voor een klimaat waarin iedereen zich veilig kan voelen.” Dat kan onder andere door een VOG [ingaande november 2024] en door het aanstellen van vertrouwenspersonen. Hier heeft de Ontmoetingskerk beleid op gemaakt wat is vastgesteld in dit beleidsplan

Veilige Gemeente

Onze gemeente wil graag een verbindende gemeente zijn. Vanuit de Bijbelse gedachte, willen wij mensen in onze samenleving bij elkaar brengen, binnen- en buitenkerkelijk, om onderlinge betrokkenheid en betrokkenheid bij de samenleving te stimuleren. Wij zijn een open en gastvrije gemeente, waarin ruimte en respect is voor diversiteit in geloofsbeleving. Persoonlijk contact en betrokkenheid bij hetgeen dat ons persoonlijk bezighoudt, is daarbij van groot belang.

Vanuit deze kernwaarden, willen wij onze gemeenteleden een “veilig thuis” bieden. Wij beseffen dat in persoonlijk contact mogelijk machtsongelijkheid kan bestaan. Pastorale en gezags-relaties tussen jeugdwerkers en jongeren, ouderling, diaken, vrijwilligers en gemeenteleden. Wij realiseren ons dat daarin situaties kunnen ontstaan waarin grensoverschrijdend gedrag wordt vertoond of ervaren. Wij geloven dat een gevoel van veiligheid nooit mag worden aangetast. Dit betekent dat wij in onze kerkelijke gemeente alle vormen van ongelijkwaardige behandeling, zoals pesten, machtsmisbruik, financiële uitbuiting, discriminerende, racistische of (seksueel) intimiderende gedragingen of opmerkingen, of het hiertoe aanzetten, ontoelaatbaar vinden. Het beleidsstuk “Veilige Gemeente” bevat een uiteenzetting van de instrumenten die worden ingezet om een veilige gemeente te waarborgen. Deze worden achtereenvolgens opgedeeld in de paragrafen preventie, interventie, nazorg, communicatie en evaluatie.

Preventie

- **Bewustzijn binnen de kerkenraad:**
 - De kerkenraad kent het beleid “Veilige Gemeente” en de bijbehorende procedures;
 - De kerkenraad zorgt doorlopend voor een pastoraal klimaat waarin gemeenteleden zich veilig voelen;
 - De kerkenraad zorgt dat het thema Veilige gemeente - een veilige en gelijkwaardige omgeving voor alle gemeenteleden - met regelmaat aandacht krijgt in de eigen vergadering, in de vieringen (preek en liturgie) en in het groepswork binnen de gemeente.

- **Aannamebeleid nieuwe vrijwilligers:** Wij zijn blij met iedereen die zich wil inzetten voor onze gemeente. Daarbij gaan wij zorgvuldig om met de selectie van vrijwilligers en de veiligheid van onze gemeenteleden. Wij gaan met nieuwe vrijwilligers zorgvuldig in gesprek over het belang van het beleid “Veilige Gemeente”;
 - **Gedragscode:** Wij zullen de genoemde kerkelijk werkers en vrijwilligers vragen een gedragscode te ondertekenen die oproept grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan. Deze gedragscode is opgesteld als richtlijn voor vrijwilligers binnen onze gemeente en heeft daarmee geen juridische waarde.
 - **Verklaring Omtrent Gedrag:** Wij vragen een Verklaring Omtrent Gedrag aan voor kerkelijk werkers en vrijwilligers die vanuit onze gemeente contact hebben met minderjarigen en gemeenteleden in een kwetsbare positie.
 - Zie het beleid van de PKN miv november 2024
 - **Vertrouwenspersoon:** Binnen onze gemeente is een vertrouwenspersoon aangesteld. Tevens kan er gebruik worden gemaakt van de vertrouwenspersonen van de classis.
-
- **Interventie**
 - Gemeenteleden kunnen bij de vertrouwenspersoon terecht met vragen, vermoedens en meldingen van grensoverschrijdend gedrag. De vertrouwenspersoon kan ook proactief te werk gaan binnen de gemeente bij twijfels en hanteert daarbij het “Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties” (2019) en het “meldprotocol grensoverschrijdend gedrag” (2020) zoals gepubliceerd door de Protestantse Kerk Nederland.
 - Gemeenteleden kunnen terecht bij het moderamen (dagelijks bestuur) van de kerkenraad, indien zij geen gebruik willen maken van de vertrouwenspersoon. Deze volgen dezelfde protocollen als hierboven aangegeven.
 - Gemeenteleden kunnen terecht bij een van de vier vertrouwenspersonen van de classis.
 - Gemeenteleden kunnen altijd (al dan niet anoniem) contact opnemen met SMPR: Meldpunt Seksueel Misbruik in de Kerk (www.smpr.nl, 030-3038590)
 - Bij (twijfel over) huiselijk geweld en kindermishandeling kan contact gezocht worden met Veilig Thuis (www.veiligthuis.nl, 0800-2000)

Nazorg

In preek en liturgie zal rekening gehouden worden met slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag, waarbij zorgvuldig omgegaan wordt met woordkeuze in gebeden en liederen.

Nazorg en pastorale zorg zal geboden worden aan zowel slachtoffers als daders van grensoverschrijdend gedrag binnen de gemeente.

Gemeenteleden kunnen ook buiten de kerkelijke context slachtoffer geworden zijn van grensoverschrijdend gedrag; bijvoorbeeld door geweld, criminaliteit, bedreigende situaties in het werk, of (seksueel) misbruik. Wij bieden in onze gemeente een veilige plek voor onze gemeenteleden. Zij mogen erkend en gesteund worden in pastorale zorg.

In preek, liturgie en activiteiten binnen de gemeente wordt regelmatig aandacht geschonken aan het onderwerp Veilig Gemeente zijn.

Communicatie en evaluatie

De kerkenraad zorgt dat de beschikbare media (zoals website, kerkblad, gemeentebrief) gebruikt worden om de gemeenteleden, vrijwilligers en ambtsdragers voor te lichten over preventiethema's aangaande het beleid Veilige Gemeente.

De kerkenraad zorgt voor publicatie van het beleid en verwijst naar het meldprotocol van PKN en overige instanties op de website en in het kerkblad.

Het beleid "Veilige Gemeente" wordt ten minste jaarlijks in de kerkenraadsvergadering geagendeerd en herzien op actualiteit. Daarin wordt onder andere geëvalueerd:

- Of het beleid "Veilige Gemeente" aanvullingen of wijzigingen nodig heeft;
- Of de gedragscode van de gemeente nog actueel en volledig is;
- Of voldoende aandacht is geschonken aan preventie van grensoverschrijdend gedrag zoals genoemd in paragraaf "Preventie";
- Of het aannamebeleid van vrijwilligers gehandhaafd is;
- Of alle vrijwilligers en kerkelijk werkers de gedragscode hebben ondertekend;
- Of noodzaak bestaat tot vernieuwing van de Verklaring Omtrent Gedrag;
- Of alle publicatiestukken waar in dit beleidsstuk naar verwezen wordt nog actueel zijn, inclusief de bijbehorende meldpunten en contactgegevens;
- Of voldoende is gecommuniceerd richting de Gemeente;
- Of vanuit het jaarverslag van de Vertrouwenspersoon aanvullende maatregelen of ondersteuning noodzakelijk zijn om deze positie in te kunnen vullen.

Gedragscode PKN Ontmoetingskerk Wilnis

Juist in de kerk, wil je je veilig en thuis voelen. Wij geloven dat een gevoel van veiligheid nooit mag worden aangetast. Dit betekent dat wij in onze kerkelijke gemeente alle vormen van ongelijkwaardige behandeling, zoals pesten, machtsmisbruik, financiële uitbuiting, discriminerende, racistische of (seksueel) intimiderende gedragingen of opmerkingen, of het hiertoe aanzetten, ontoelaatbaar vinden.

Vrijwilligers hebben door hun functie een bijzondere verantwoordelijkheid en krijgen daarbij het vertrouwen van de gemeente. De Kerkenraad vindt het daarom belangrijk om afspraken te maken over de manier van omgaan met elkaar. Daarom vraagt de Kerkenraad alle vrijwilligers onderstaande omgangsregels na te leven en deze gedragscode te ondertekenen. Hiermee verklaar je dat je de gedragscode kent en hiernaar zult handelen.

1. Vrijwilligers zorgen voor een omgeving en sfeer waar anderen zich veilig en gerespecteerd voelen.
2. Vrijwilligers accepteren en respecteren anderen zoals zij zijn. Begeleiders onthouden zich van alle vormen van discriminatie.
3. Vrijwilligers doen niet mee aan vormen van pesten, uitlachen, roddelen of het maken van grappen over anderen.
4. Vrijwilligers houden rekening met de grenzen die anderen aangeven.
5. Vrijwilligers respecteren het privéleven van anderen en dringen niet ongevraagd verder door dan functioneel noodzakelijk is.
6. Vrijwilligers stellen geen ongepaste vragen en maken geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
7. Vrijwilligers maken geen misbruik van hun machtspositie.
8. Vrijwilligers gebruiken geen verbaal of non-verbaal geweld en bedreigen anderen niet.
9. Vrijwilligers onthouden zich van iedere vorm van seksuele benadering. Vrijwilligers komen niet ongewenst te dichtbij, raken de ander niet tegen zijn of haar wil aan en geven geen seksueel getinte aandacht. Onder seksueel grensoverschrijdend gedrag verstaan wij: elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren en / of plaatsvindt binnen een ongelijke machtsverhouding. Alle seksuele handelingen, contacten en relaties tussen vrijwilligers en minderjarigen tot 16 jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
10. Vrijwilligers maken bewust gebruik van internet, e-mail en andere communicatiemiddelen. In het gebruik hiervan zorgen zij dat de privacy van en respect voor anderen wordt gewaarborgd.
11. Vrijwilligers doen geen mededelingen aan derden over zaken die hen in vertrouwen ter kennis zijn gekomen. De geheimhouding kan alleen doorbroken worden om gevaar of schade voor

het slachtoffer te voorkomen, waarbij altijd eerst toestemming van de betrokkene gevraagd wordt om de geheimhouding te doorbreken. Vrijwilligers worden vervolgens geadviseerd contact te leggen met de vertrouwenspersoon, of voorzitter of scriba van de kerkenraad.

12. Vrijwilligers hebben de plicht om ongewenst gedrag – zoals beschreven in deze gedragscode - te signaleren. Wees open en alert voor waarschuwingssignalen (zie voor meer informatie het Meldprotocol Grensoverschrijdend Gedrag van PKN Nederland). Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode of bij vermoedens van grensoverschrijdend gedrag, is hij verplicht hiervan melding te maken bij de vertrouwenspersoon, of voorzitter of scriba van de kerkenraad.

Deze gedragscode is vastgesteld op 16 november 2020 door de kerkenraad van PKN Ontmoetingskerk Wilnis.

Ondertekening vrijwilliger

Naam:

Datum:

Handtekening:

Veiligheid en de rol van het college voor kerkrentmeesters

Veiligheid heeft ook te maken met technische zaken:

- Veiligheid in en rond het kerkgebouw
- Risico-inventarisatie voor gebouw en omgeving
- Omgaan met incidenten

Op 12 december 2023 is het dreigingsniveau voor terroristische aanslagen in Nederland verhoogd van 3 naar 4. Er is geen concrete dreiging voor kerken. Wel brengt het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) de factsheet over Kerk en veiligheid opnieuw onder de aandacht. In verband met het verhoogde dreigingsniveau heeft het CIO overleg gevoerd met de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding. Hoewel er geen concrete dreiging is voor kerken, is er wel sprake van een algemene en hoge dreiging van mogelijke aanslagen. Om die reden wordt de factsheet Kerk en veiligheid opnieuw onder de aandacht gebracht.

Balans gastvrijheid en waakzaamheid

Het is verstandig als gemeenten - afhankelijk van de plaatselijke situatie - maatregelen treffen die de veiligheid van de gemeenten vergroten. Voortdurend moet daarin de balans worden gezocht tussen vertrouwen en verantwoordelijkheid nemen, tussen gastvrijheid en waakzaamheid.

Vooraf rond drukbezochte kerkdiensten, zoals rond Kerst, is het raadzaam om te denken aan een [koster] of meerdere personen welke bij de ingang in het oog vallende situaties kan herkennen. In het geval van vragen over de lokale veiligheidssituatie is het advies om contact op te nemen met burgemeester en/of politie.

Veiligheid op agenda kerkenraad

Het belangrijkste is dat gemeenten binnen de kerkenraad iemand verantwoordelijk maken voor het thema veiligheid. Deze persoon is er verantwoordelijk voor dat het thema veiligheid in het vizier blijft. Hij of zij maakt een inventarisatie van mogelijke bedreigingen en risico's. Denk aan de zwakke plekken van het kerkgebouw en/of hiaten in organisatorische processen. Eventueel kunnen er alvast eenvoudige maatregelen getroffen worden, zoals het plaatsen van bewakingscamera's en/of een noodknop waarmee hulpdiensten worden gealarmeerd.

Het is goed als het onderwerp Veiligheid regelmatig terugkomt op de agenda van de kerkenraad. Zie hiervoor ook het handboek 'Veiligheid religieuze instellingen'.

VEILIGHEIDSINSTRUCTIE

De Ontmoetingskerk

Wilnis

BRAND

- Druk de handbrandmelder in zodat het alarm afgaat;
- Bel zsm het alarmnummer 112 en geef zoveel mogelijk informatie;
 - Geef adres door Dorpsstraat 20, Wilnis.
 - Is er een ambulance nodig.
 - Wie is het slachtoffer
 - Wat mankeert het slachtoffer.
- De BHV-er ontruimt de kerk en wijst iemand aan die dit doet voor de Schakel, stuur iedereen naar het Raadhuisplein, fietsen laten staan;
- Een BHV-er wijst iemand aan om de brandweer op te vangen;
- Bij beginnende brand kan deze mogelijk geblust worden mbv aanwezige blusmiddelen;
- De BHV-ers zien erop toe dat niemand het pand meer ingaat;
- De BHV-er brengt verslag uit aan de brandweer.
- Indien de brandweer dit aangeeft mag het ontruimingsalarm gereset worden op de centrale (in de meterkast boven de stoppen) tegenover de telefoon.

CALAMITEITEN

BEL 112

VEILIGHEIDSINSTRUCTIE

De Ontmoetingskerk Wilnis

ONWEL ONGEVAL

- Indien iemand onwel wordt/ongeluk krijgt;
- De dominee of ouderling van dienst vraagt wie er EHBO heeft en vraagt of deze wil komen helpen;
- De ouderling van dienst belt 112;
- Geef duidelijke informatie:
 - Wie is het slachtoffer
 - Wat mankeert het slachtoffer;
 - Geef adres door Dorpsstraat 20, Wilnis.
 - Heeft het slachtoffer een ambulance nodig.
- De EHBO-er wijst iemand aan om de ambulance op te vangen op de kruising.
- De EHBO-er verleent 1^e hulp
- De EHBO-er bepaalt of het slachtoffer verplaatst kan worden;
- Indien verplaatsing op korte termijn niet mogelijk is (bepaalt hij in overleg met de predikant) of de dienst wordt afgebroken of dat iedereen tijdelijk naar de Schakel gaat.
- De EHBO-er informeert het ambulance personeel zodra deze gearriveerd zijn.

CALAMITEITEN BEL 112

Bronvermelding

Protestantse Kerk Nederland. (2019). *Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties*. Utrecht: Protestantse Kerk Nederland. Opgeroepen op Juli 14, 2020, van <https://www.protestantsekerk.nl/thema/veilige-gemeente/faq/#categorie-17>

Protestantse Kerk Nederland.. *Meldprotocol - Model voor gemeenten bij meldingen over grensoverschrijdend gedrag*. Opgehaald op 14 Juli 2020 van [www.protestantsekerk.nl](https://www.protestantsekerk.nl/thema/veilige-gemeente/faq/): <https://www.protestantsekerk.nl/thema/veilige-gemeente/faq/>

Aanvullingen:

Opstellen ontruimingsplan		CVK	
BHV	aantal personen	CVK	
	Volgens rooster aanwezig		
Evaluatie Veiligheidsplan		CVK	jaarlijks
Evaluatie beleidsplan veilige gemeente		kerkenraad	jaarlijks
Adressen vertrouwenspersonen	kerkblad	scriba	jaarlijks
	Website		
	Gemeentegids		
Voorlichting Veilige gemeente + ontruimingsplan		Gemeente	jaarlijks
		Kerkenraad	jaarlijks